

М.Оспанов атындағы Батыс Қазақстан Мемлекеттік
медицина университеті

Тақырыбы: Жергілікті иммунитет. Шырышты
қабаттармен, өкпемен, терімен ассоциацияланған
лимфоциттер

Орындаған: Тапишева Ж.Е.

Тобы: 302А

Тексерген: Урекешов Б.С.

Жоспар:

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

1.Жергілікті иммунитет туралы түсінік

2.Шырышты қабықтың иммунитеті

3.Лимфоидтық тіннің пайда болуы

4.Терінің иммунитеті

III.Пайдаланылған әдебиеттер

ЖЕРГІЛІКТІ ИММУНОТЕТТІ ҚҰРАЙТЫН ЖҰЙЕЛЕР

Бөгде заттардың ағзаға кіруіне бөгет болатын механикалық кедергілер:

- Тыныс алу мүшелерінде – сурфактант, тыныс алу жолдарының желпілдегіш эпителийі, шырыш, “мукоцилиарлы аппарат” (түшкіру, жөтелу);
- Асқорыту жолдарындағы сілекей мен шырыштардың секрециялануы және ішектердің перистальтикасы (инфекция кезінде іштің өтуі, т.б.);
- Тері сыртқы қабатының жаңарып тұруы (қышыну);

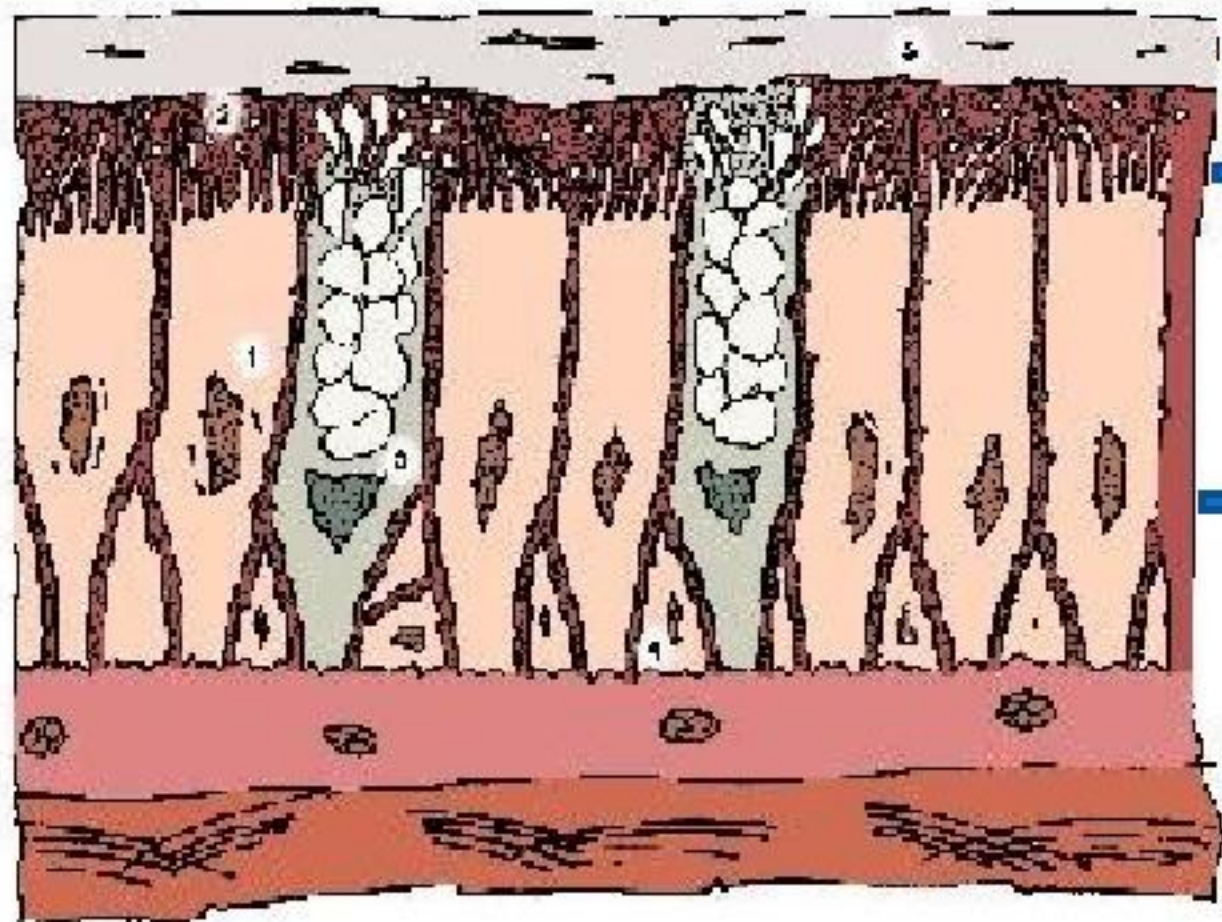

ШЫРЫШТЫ ҚАБЫҚТЫҢ ИММУНИТЕТІ

Мукоцилиарлы аппарат - тыныс жолдарындағы кіршікшелі эпителийдің және бронх, кеңірдек бездерінің бөліп шығаратын шырышты заттарының тыныс жолдарына түскен бөгде денелерді шығарудағы бірлескен қимылын түсінеміз.

Сурфактант – өкпенің жергілікті қорғаныс факторы. Сурфактант липидті – белокты полисахаридті кешен болып, альвеоланың ішкі қабатын астарлап жатады.

Тыныс алу жолдары қабырғасының жалпы үлгісі

Шырышты
қабық

Кірпікшелер

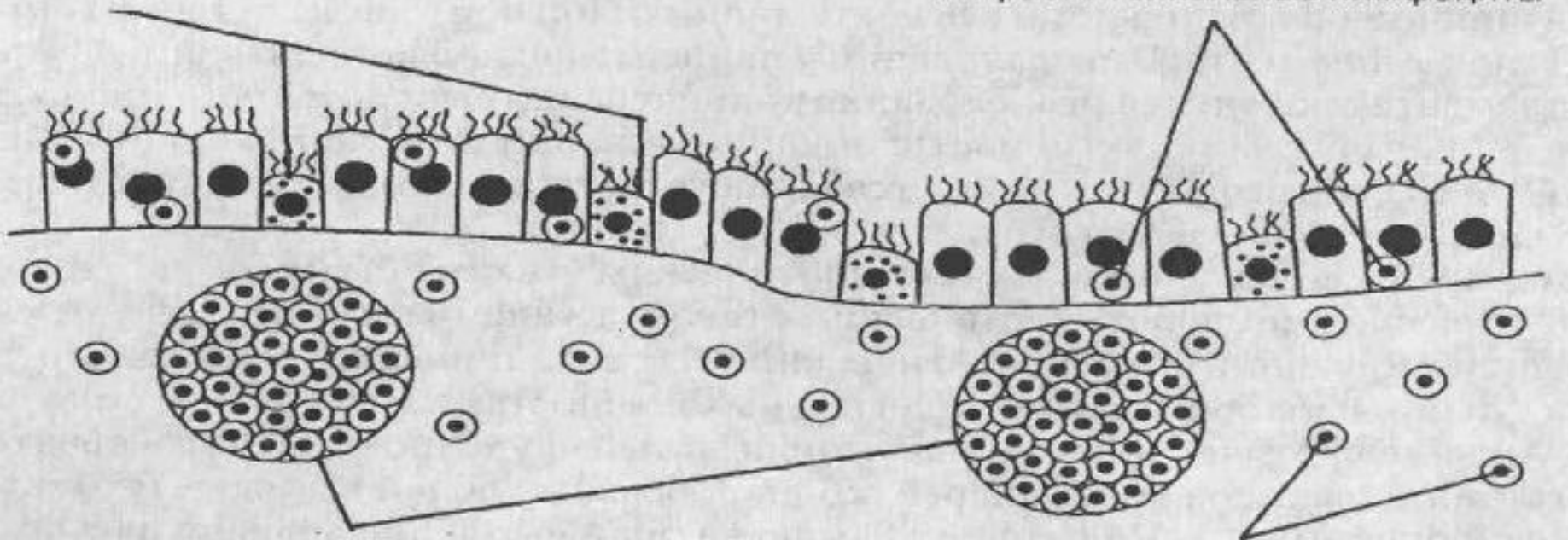
Бокаль
пішінді
клеткалар

Шырышты кабықта дамыған лимфоидтық тін және көптеген иммунды компонентті клеткалар асқорыту, тыныс алу жүйесінің шырышты қабығының жергілікті иммунитеттің иммундық қорғанысын

М-клетки

Интраэпителиальные лимфоциты

Пейеровы бляшки, содержащие IgA-несущие В-клетки

Лимфоциты собственной пластинки слизистой оболочки (IgA-несущие В-клетки)

Лимфоидтық тіннің пайда болу уақытына сәйкес **ерте (реликтовты)** және **кеш** пайда болған құрылымдары деп бөлеміз. Ерте пайда болған құрылымдарға **гамма, дельта Т – және В1 лимфоциттер** жатады.

Ауыз қуысының иммундық қорғаныс жүйесін жоғарыда айтылғандай жалпы шырышты қабық қамтамасыз етеді. Спецификалық және бей-спецификалық факторлар қатарласып іс ат-қаруымен ауз қуысын тіс жегі (кариес)және де басқа аурулар қоздыратын патогенді микробтардан сақтауды қамтамасыз етеді.

Ауыз қуысында қуатты бадамшалар, аса дамыған лимфоидты өзектер орналасқан.

Сілекейде IgA – ның концентрациясы басым болады. Иммуноглобулиндердің концентрациясы төмендегенде ауыз қуысының шырышты қабықшасы ірінді ісік пен аллергиялық ауруларға тап болуы мүмкін.

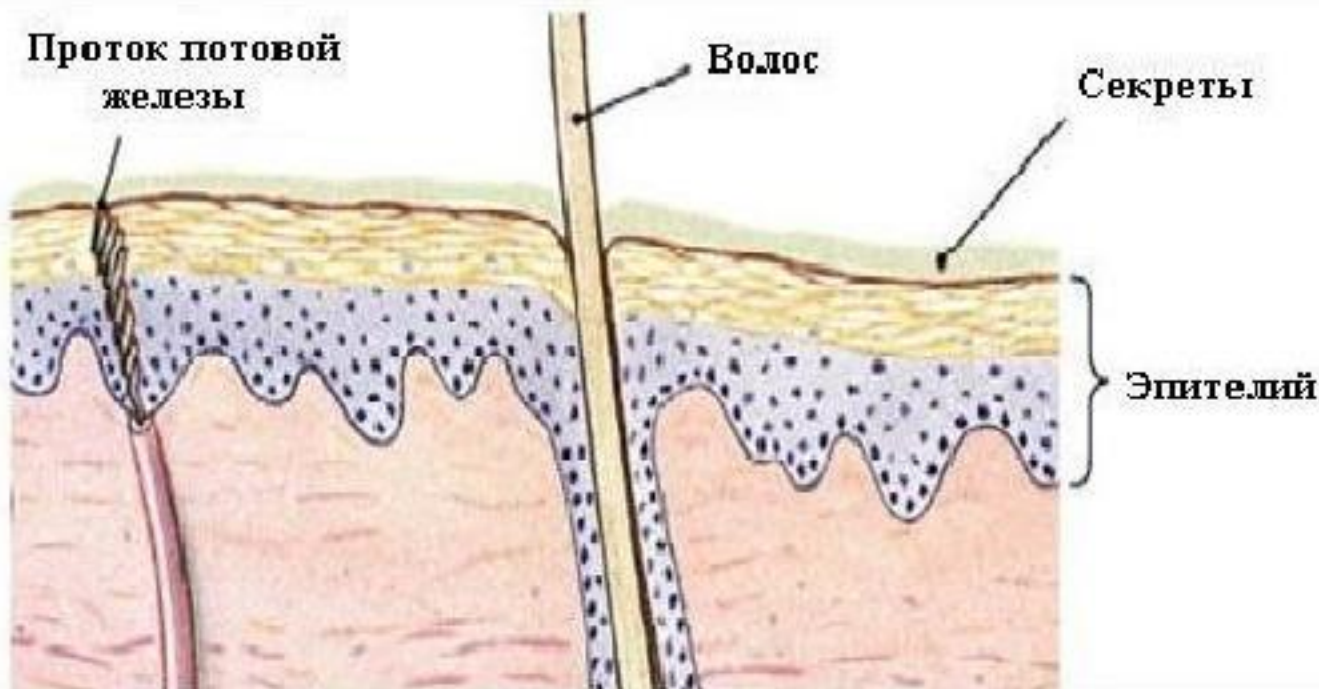

Терінің иммунитет еті

Тері - шекаралық қызмет атқарады. Механикалық қорғаныс факторы ретінде организмді сыртқы әсерлерден қорғап, зақымдалған кезінде оны өздігінен жойып, алғашқы қалыпқа келтіріп отырады.

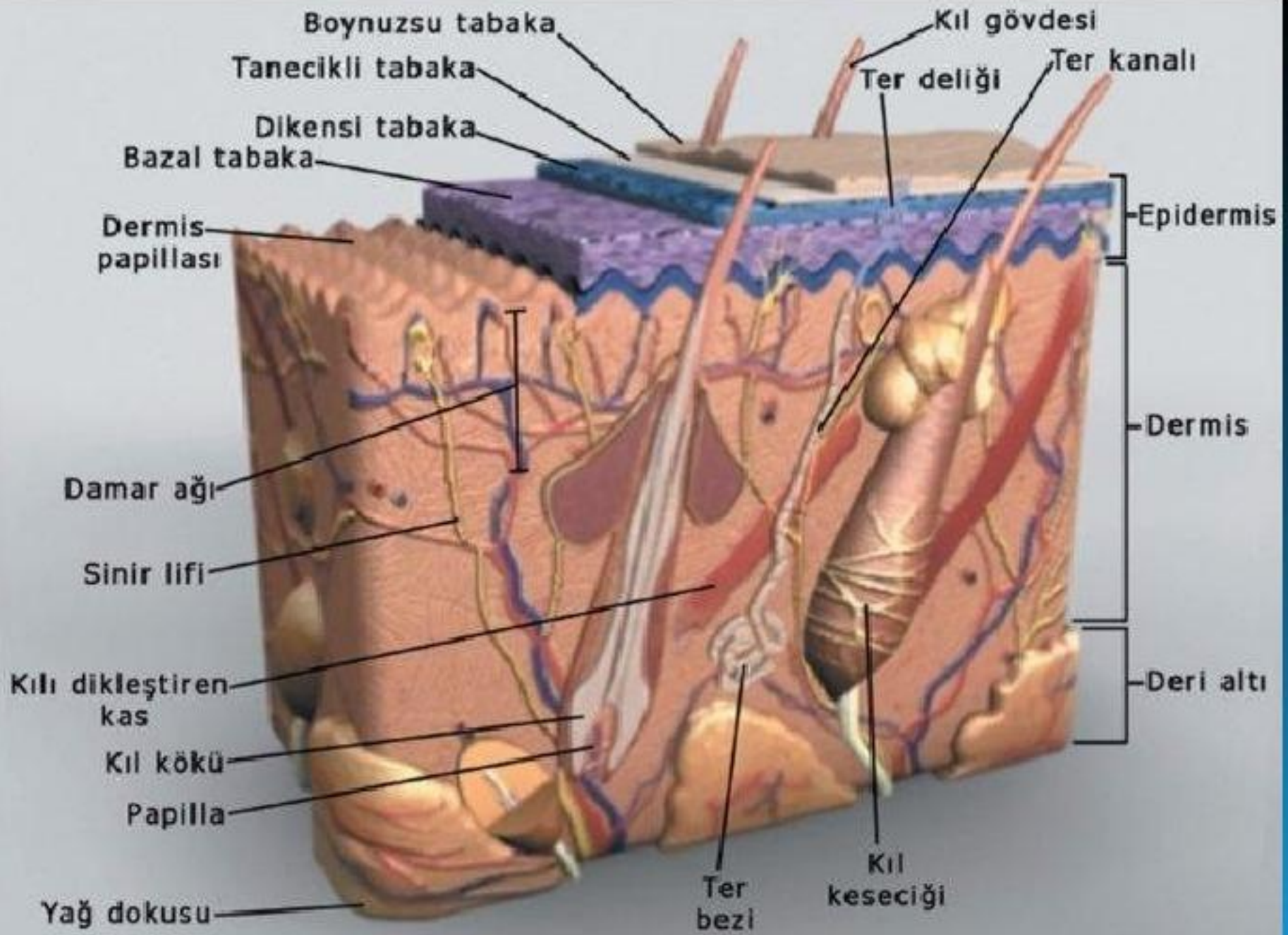
Физические барьеры

Предупреждают проникновение любых патогенов

Теріде физика – химиялық қорғаныс факторлары да болады, мысалы, бактериоцидтік қасиеті бар тер және май бездері. Терінің әр қабатында иммунитетке қатынасы бар жасушалардың (дендритті – Лангерганс және Гренстейн жасушалары, лимфоциттер, тінді базофилдер, T2–келерлер, T–келерлер) түрлері орналасқан.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Иммунитет, аллергия, кортикостероидтар., Беклемишев Н. Д., Сатыбалдиева Ж.А., Алматы 1998 ж.
2. Иммунология., Хаитов Р.М., Игнатьева Г.А. Сидорович И. Г. Учебник. –М.: Медицина, 2000.